

Απώλεια κοινοτικών πόρων αν δεν δοθεί παράταση

Έκθεση ΤτΕ για «Ελλάδα 2.0»:
«Παρκαρισμένα» ποσά και μεγάλο
ζήτημα με το δανειακό σκέλος

Μόνο με ένα θαύμα ή με παράταση του Ταμείου Ανάκαμψης μετά τον Αύγουστο του 2026 δεν θα χάσει η Ελλάδα δισεκατομμύρια ευρώ, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην Έκθεση Νομισματικής Πολιτικής της Τράπεζας της Ελλάδος. Η έκθεση αποκαλύπτει το εύρος των λεγόμενων «παρκαρισμένων» κονδυλίων, δηλαδή πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης που δεν έχουν φτάσει στην αγορά, αλλά βρίσκονται στα συρτάρια διαφόρων κρατικών φορέων ώστε να εμφανίζονται απορροφημένα.

Αποκαλύπτει επίσης ότι, εκτός από το σκέλος των επιχορηγήσεων του Ταμείου Ανάκαμψης, μεγάλο ζήτημα υπάρχει και με το δανειακό σκέλος, αφού μέχρι τον Αύγουστο του 2026 η Ελλάδα (οι τράπεζες που συμμετέχουν στο δανειακό σκέλος) θα έπρεπε να υπογράψει δανειακές συμβάσεις 8 δισ. ευρώ, όταν σε τέσσερα χρόνια έχουν υπογραφεί συμβάσεις 7 δισεκατομμυρίων. Η κατάσταση βελτιώνεται ελαφρά, αφού τμήμα του δανειακού σκέλους του Ταμείου Ανάκαμψης, που φτάνει τα 17 δισ. ευρώ, έχει ήδη κατευθυνθεί προς άλλα προγράμματα όπως το «Σπίτι μου II».

Ποσό, ακόμα και έτσι, πρέπει μέσα σε έναν χρόνο να υπογραφούν δανειακές συμβάσεις κοντά στα 5-6 δισ. ευρώ. Μέχρι σήμερα οι τράπεζες έχουν υπογράψει δανειακές συμβάσεις 7,1 δισ. ευρώ μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, αλλά -σύμφωνα με τα στοιχεία της ΤτΕ- οι επιχειρήσεις που έλαβαν τα δάνεια έχουν εκταμιεύσει μόλις 3,9 δισ. ευρώ. Κύρια αιτία είναι οι καθυστερήσεις στην αδειοδότηση των επενδύσεων κ.ά. Σημειώνεται πως για το δανειακό σκέλος του Ταμείου δεν ισχύει ο κανόνας απορρόφησης των πόρων μέχρι τον Αύγουστο του 2026, όπως ισχύει για το σκέλος των επιχορηγήσεων. Ισχύει όμως η απαίτηση για συμβασιοποίηση του συνολικού ποσού των 17 δισ. ευρώ. Στο σκέλος των επιχορηγήσεων -σύμφωνα με την έκθεση της ΤτΕ- από τα 9,8 δισ. ευρώ που εμφανίζεται να έχει απορροφήσει η Ελλάδα, μόλις τα 5,1 δισ. ευρώ έχουν φτάσει στους τελικούς δικαιούχους («εκταμιεύσεις προς τελικούς δικαιούχους»). Τα υπόλοιπα 4,7 δισ. ευρώ είναι «μεταβιβάσεις από κρατικό προϋπολογισμό προς φορείς», είναι δηλαδή πόροι που έχουν «παρκαριστεί» σε διάφορους κρατικούς οργανισμούς.

Η έκθεση της ΤτΕ επισημαίνει, πάντως, ότι ανάλογες καθυστερήσεις στην απορρόφηση πόρων του Ταμείου Ανάκαμψης «διαπιστώνονται στις περισσότερες χώρες». Ειδικότερα για την Ελλάδα «η υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας εμποδίζεται επιπλέον από αδυναμία συντονισμού των διαδικασιών, καθώς και χρονοβόρες δικαστικές διαδικασίες σχετικές με τις δημόσιες προμήθειες και τις μεταβιβάσεις δικαιωμάτων ιδιοκτησίας».

Η Ελλάδα κατέθεσε τον προηγούμενο μήνα τη δεύτερη αναθεώρηση του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, που περιλαμβάνει αναμόρφωση ορισμένων οροσήμων/στόχων και αντικατάσταση έργων με κριτήριο την ωρίμανση. Πολλά κράτη-μέλη έχουν ήδη ζητήσει παράταση του Ταμείου Ανάκαμψης προκειμένου να μη χαθούν δισεκατομμύρια κονδυλίων. Πριν από λίγες ημέρες και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ζήτησε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προχωρήσει σε παράταση. Κάτι τέτοιο όμως προϋποθέτει πολιτική συμφωνία, η οποία δεν έχει μέχρι στιγμής επιτευχθεί. Στην περίπτωση που δεν δοθεί παράταση, ένα καλό σενάριο για τη χώρα μας θα ήταν η μεταφορά των κονδυλίων που δεν θα απορροφηθούν σε κάποιο νέο, μεταβατικό, Ταμείο.

Φώτης Κόλλιας

Αναδημοσίευση από το Powergame.gr